

Nr 19.

Av herr **Bäckström**, om *skärpning av bestämmelserna för antagande av släktnamn.*

Den kungl. förordningen angående antagande av släktnamn av den 5 december 1901 avsåg bl. a. beredandet av skydd för innehavare av släktnamn mot dettas antagande av andra. För sådant ändamål föreskrevs, att den, som önskade antaga nytt namn, härtill i regeln skulle söka särskilt godkännande. Ansökan om godkännande skulle ingivas till Konungens befallningshavande i det län, där sökanden vore kyrkobokförd, och finge ej godkännas, där det nya namnet, såvitt känt var, bures av annan släkt och tillika vore av mera egenartad beskaffenhet. Funnes ansökan ej böra genast avslås, skulle Konungens befallningshavande låta införa kungörelse om densamma en gång, såväl i allmänna tidningarna som i tidning i orten, med tillkännagivande att envar ägde, inom sextio dagar efter det ansökningen senast kungjordes, till Konungens befallningshavande ingiva skriftlig invändning mot ansökningen.

Ett studium av de kungörelser, Konungens befallningshavande för detta ändamål låta införa, visar emellertid, att kännedomen om de släktnamn som nu bäras, är ganska bristfällig, eller också att åsikterna om vad som skall menas med släktnamn »av mera egenartad beskaffenhet» kunna vara ganska olika; åtminstone har jag i dylika kungörelser funnit gamla och karaktäristiska namn, som t. ex. Zander. Därest nu ingen äldre innehavare av släktnamnet i fråga läser allmänna tidningarna eller tidningen i den ort, där vederbörande Konungens befallningshavande residerar, den dag kungörelsen står inne, finnes således stor sannolikhet för att tillstånd till det gamla familjenamnets antagande lämnas utan att dess tidigare bärare äga någon vetskap därom. Man torde därför våga påstå, att det avsedda skyddet är otillräckligt.

Bästa sättet att göra namnskyddslagstiftningen mera effektiv synes vara att låta godkännandet ske, icke av rikets alla Konungens befallningshavande, utan av en central myndighet, förslagsvis Patent- och registreringsverket. Här skulle liggare över släktnamn föras, och hit skulle förhandsanmälningar om invändning mot eventuellt upptagande av äldre släktnamn få göras.

Vid en revision av förordningen om antagande av släktnamn torde också böra tagas i övervägande, huruvida icke en del namn, bildade genom att till ett i almanackans namnlängd intaget manligt förnamn med tillägg av »son» eller dylikt (se förordningens § 1 mom. 2), kunna vara så egenartade, att deras antagande utan godkännande icke bör medgivas.

Å andra sidan torde förtjäna att tagas i övervägande, huruvida icke en sådan utvidgning av rätten att antaga släktnamn skulle vara skälig, att ansökan om att få antaga sin moders släktnamn må, där goda skäl härför anföras, kunna godkännas, även om någon äldre innehavare av namnet ej härtill vill lämna sitt samtycke.

På grund av vad ovan anförts hemställer jag,

att Riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes låta utarbeta sådana förslag till ändrade bestämmelser i gällande lagstiftning om antagande av släktnamn, att däri avsett skydd mot antagande av förut använt släktnamn bleve mera effektivt.

Stockholm den 24 januari 1913.

Helge Bäckström.